

Література

1. Шаптала Н. К. Конституційне право України: навч. посіб. / Н. К. Шаптала, Г. В. Задорожна. – Запоріжжя: Дике Поле, 2012. – 480 с.
2. Ковінько Д. В. Поняття та зміст конституційного забезпечення прав людини і громадянина в Україні / Д. В. Ковінько // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право» Зб. наук. пр. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2011. – № 2(19). – С. 47-51.
3. Головін А. С. Захист прав і свобод людини і громадянина єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 «Конституційне; муніципальне право» / А. С. Головін. – К., 2013. – 20 с.

УДК 340.1(043.2)

Кузьменко М. І., Сосімович С. В., студенти,
Аерокосмічний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В. О., к.п.н., доцент

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Побудова України як демократичної, правової держави передбачає утворення відповідного державного апарату, діяльність якого повною мірою забезпечувала б виконання завдань та функцій, що стоять перед сучасною державою. В наш час держава здійснює безліч різних внутрішніх і зовнішніх, основних і додаткових, постійних і тимчасових, які вкупі становлять єдність змісту, форм і методів здійснення державної влади в певній сфері діяльності [1, с. 25]. Однією із найважливіших основних внутрішніх функцій є правоохоронна, сутність якої полягає в забезпеченні охорони конституційного ладу, прав і свобод громадян, законності і правопорядку, навколишнього природного середовища, всіх суспільних відносин, які встановлені і регулюються правом [2].

Перед будь-якою державою постає певне коло завдань, на вирішення яких вона спрямовує свої матеріальні ресурси, ідеологічні та політичні зусилля. З усієї сукупності таких зусиль можна виділити певні їх види, в яких виявляється сутність держави і без яких вона не може повноцінно діяти як головний елемент політичної системи суспільства. Ці види або форми активності держави стосовно навколишнього середовища, суспільства, інших держав класифікуються як її функцій.

Діяльність держави характеризується певними напрямками в різних сферах суспільного життя. Серед основних ознак функцій держави, що виділяються в юридичній літературі, можна назвати такі: функції є основними соціально значущими напрямками її внутрішньої або зовнішньої діяльності; у функціях держави знаходять свій вираз і конкретизацію її історична сутність і соціальне призначення; здійснення функцій держави має постійний, систематичний характер і відбувається протягом усього часу існування об'єктивно обумовлених завдань, що постають перед державою; функції держави не є поняттям статичним, тобто раз і назавжди даним і незмінним [1, с. 30]. Отже, функції держави – це основні напрями її діяльності, у яких відображаються й конкретизуються завдання і мета держави, виявляються її сутність, зміст і соціальне призначення в соціально неоднорідному суспільстві.

Серед основних постійних внутрішніх функцій держави одне з центральних місць посідає правоохоронна. У юридичній науці, як і в законодавстві, не вироблено єдиного підходу до визначення поняття зазначеної функції держави.

В. Н. Хропанюк, виокремлюючи функцію охорони правопорядку, стверджує, що це діяльність держави, спрямована на забезпечення точного і повного здійснення його законодавчих розпоряджень усіма учасниками суспільних відносин [3, с. 122]. О. Ф. Скакун розуміє під правоохоронною функцією забезпечення охорони конституційного ладу, прав і свобод громадян, законності і правопорядку, довілля, встановлення і регулювання правом усіх суспільних відносин [2, с. 48].

Українські правознавці виділяють ряд істотних ознак, що дозволяють відрізнити правоохоронну функцію держави від інших функцій [1, с. 23]. По-перше, це те, що правова охорона вважається не будь-яким, а найголовнішим напрямком діяльності держави, без якого неможливо обійтись на всіх етапах її існування. Особливо загострюється потреба в якнайкращому здійсненні правоохоронної функції на кризових та перехідних етапах розвитку суспільства, які характеризуються зростанням правопорушень, невиконання суб'єктами правовідносин вимог законності, правових норм, порушенням прав і свобод громадян. Сьогодні українське суспільство перебуває саме в такій фазі свого розвитку, тому держава повинна приділяти якнайбільше уваги підвищенню рівня правопорядку в цілому. По-друге, важливою ознакою є те, що саме у правоохоронній функції виражається найбільш сутність держави. По-третє, здійснюючи правоохоронну функцію, держава вирішує завдання, що стоять перед нею, перш за все з правової охорони та правового управління суспільством. По-четверте, правоохоронна функція реалізується у відповідних формах

(правотворча діяльність, правовиконавча діяльність та правоохоронна діяльність) і особливими, характерними для державної влади, методами (переконання, заохочення, примус) [4, с. 6-7].

Таким чином, погляди юристів-науковців стосовно правоохоронних функцій держави є доволі різноманітними. Законодавчо цей термін також є невизначеним. Такий стан речей породжує нечіткість у розмежуванні компетенції і повноважень різних правоохоронних органів, дублювання їхніх функцій, паралелізм у завданнях та цілях діяльності й конфліктність у відносинах. не має характеризуються різноманітністю. Саме тому, зараз конче потрібне єдине розуміння та правове визначення понять «правоохоронні органи» та «правоохоронна функція держави», які разом становлять правоохоронну систему держави і мають слугувати підвищенню рівня правопорядку в державі.

Література

1. Загальна теорія держави і права / за ред. В. В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 312 с.
2. Скакун О.Ф. Теорія права і держави [Текст]: підручник / О. Ф. Скакун. – Вид. 4-те, допов. і переробл. – К.: Правова єдність, 2013. – 524 с.
3. Хропанюк В. Н. Теория государства и права [Текст] / В. Н. Хропанюк; ред. В. Г. Стрекозов. – 2. изд., доп., испр. – М.: Юристъ, 1996. – 378 с.
4. Онопенко, П. В. Правоохоронні функції української держави: зміст і реалізація [Текст]: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / П. В. Онопенко; Інститут законодавства Верховної Ради України. – К., 2005. – 16 с.

УДК 340.12(043.2)

Купріянич В. Л., Дяченко О. В., студенти,
Інститут інформаційно-діагностичних систем,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Волкова О. М., к.ю.н., доцент

ПРАВА ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Права людини виникають і розвиваються на основі природної і соціальної сутності людини з урахуванням історичного розвитку суспільства, з урахуванням умов людського буття, які постійно змінюються. Права людини створюють сукупність принципів і норм, що регулюють певні суспільні відносини. Звідси необхідність пізнання цих принципів та норм, розкриття закономірностей, властивих цій галузі людських відносин [1, с. 257].